

síci tak, že byste část každého měsíce úřad vykonával a druhou část odpočíval, lze právem souditi, že tu nejde o dovolenou z důvodu zdravotního, nýbrž jiného, snad proto, aby koncipientovi byla poskytnuta příležitost k substituci.

Tohoto důvodu nelze však uznati. Kdyby šlo per concessum o churavost trvající déle než jednu třetinu roku, bylo by vzítí v úvahu, nemáte-li při svém věku s úřadu odstoupiti.

Na mou opětnou žádost, ve které jsem učinil projev, že nepokládám za vhodné pokusiti se o vyvolání jiného výkladu § 137 odst. 2 not. ř. u nejvyššího soudu, byla mi povolena další dovolená jen 28 dní na místě žádaných 48 dní, aby to s povolením komorním 42 dnů činilo celkem tři měsíce.

Budiž mi dovoleno o nesrovnalostech uvedeného vyřízení a zdůvodnění s notářským řádem zde pojednati. Dle § 137 odst. 2 n. ř. má notář před vzdálením se déle tři dnů mimo úřední zaměstnání vyžádati si dovolenou, která mu může být dána v jednom roce do šesti neděl notářskou komorou, do tří měsíců vrchním zemským soudem, na delší dobu ministrem spravedlnosti.

Ač tak určitě zní předpis zákona, tu přece tak zvaná praxe, která se někdy staví nad zákon, započítává dovolenou povolenou jedním úřadem do dovolené, kterou může udělit druhý úřad samostatně sám. Tato praxe neodpovídá ani vážnosti nadřízených úřadů, neboť na příklad, kdyby se žádala roční dovolená 94 dny, pak by dle takové praxe měla povolíti komora 42 dny, vrchní zemský soud 48 dnů a ministr jen 4 dny.

Pro případ, kdyby tato započítávací praxe byla správná a shodná se zákonem, tu by více odpovídalo vážnosti úřední a výkladu zákona, kdyby se žádala dovolená přes 6 neděl, že by celou dovolenou do tří měsíců povolil vrchní zemský soud sám a že by celou dovolenou přes tři měsíce v roce povolil ministr spravedlnosti též sám a ne pouze nějaký zbytek tak zvaným prodloužením. Někaké prodloužení dovolené, udání důvodů a předložení dokladů nelze z § 137 odst. 2 n. ř. vývozovati, jako se snad praktikuje u soudců a soudních úředníků. Notář má zákonní nárok na dovolenou dle tohoto § bez zvláštních důvodů a dokladů i jest na notáři, aby on sám uznal a posoudil, proč a na kdy jest mu dovolené třeba a to buď z ohledů zdravotních, aby neochuravěl a nestal se nemocným aneb aby poskytl příležitost svému plně kvalifikovanému kandidátu ke substituci a sesamostatňování dle § 117 n. ř. (vzdělávání kandidátů při svém notářě návodu a dozoru, což nejen neodborníci, nýbrž i odborníci rádi přehlížejí i dokonce neuznávají, jak uvedeno shora ve vrchnosoudním odůvodnění), hledě všude též ku potřebám veřejné služby vůbec a svého okresu a své kancelářské zaměstnanosti zvlášť. Notář po dobu své dovolené nedostává žádného pevného platu jako mají placenou dovolenou státní i soukromí úředníci, naopak on platí svého substituta, takže tím nikoho neobtěžuje a službu nezkracuje.

Něco jiného jest, když notář opravdu ochuraví a onemocní. V tomto případě nemusí žádati dovolenou dle § 137 odst. 2 n. ř., nýbrž, prokázav nemoc, navrhne způsobilého substituta dle § 119 odst. 2 n. ř. Jak dlouho by mohlo substituování nemocného notáře způsobilým náměstkem funkce notářské skutečně zastávajícím trvati, není sice v notářském řádě schváleno, jako

jest tomu u státních úředníků na jeden rok, ale může se v těžkých případech provésti šetření, není-li notář duševně a tělesně způsobilým ku výkonu služby notářské bez ohledu na jeho věk.

Ohrazení liberálních stavů proti jmenování členů zemských zastupitelstev.

K návrhu notářské komory Pražské konala se tyto dny schůze všech předsedů pražských komor liberálních stavů, na které bylo usneseno, podati ministerské radě následující protest proti jmenování členů zastupitelstev zemských:

Ministerské radě republiky Československé

v Praze.

Podepsané komory a korporace zastupující svobodná povolání intelektuálů podávají proti jmenování členů zemských zastupitelstev vládou následující

o h r a z e n í.

§§ 12 a 64 zákona ze dne 14. VII. 1927 č. 125 sb. z. a n. o organizaci politické správy bylo stanoveno, že dvě třetiny členů zemských a okresních zastupitelstev jsou voleny, kdežto ostatní členy zastupitelstev jmenuje vláda resp. ministr vnitra a to z odborníků přihlížejíc k poměrům hospodářským, kulturním, národnostním a sociálním.

Jak se praví ve zprávě ústavně-právního výboru posl. sněmovny, jeví se nutnost opatření sborů vážných svým složením, v kterých by možno bylo jednati o životních problémech tvořících obor působnosti naduvedených zastupitelstev bez určitých, čistě politických cílů, se stanoviska hospodářských potřeb jednotlivých zemí a okresů tak, aby zastupitelstva ta byla sbory poradními ve vážných otázkách hospodářských a sociálních, jakousi vyšší stráží hospodářského a sociálního života, povýšenější nad vášně denního politického života, ve které by k činnosti v nich povolání měli jistou míru životních zkušeností a praktických nebo odborných a vědeckých znalostí. Proto navrhuje se zvýšení věkové hranice akt. volebního práva a zavádí jmenování jedné třetiny členů z odborníků, kteří by, budou-li vládě opravdu jako odborníci povolány korporacemi, zaručovali onu úroveň porad, která je nutnou, má-li působiti zastupitelstvo vahou svých věcných argumentů, svého rozhledu a znalostí poměrů, když praktického, přímého vlivu politického míti nemá.

Formy volebního i ostatního politického boje u nás nejsou takové, aby nepůsobily odpuzujícím způsobem na lidi vážné práce, necítí-li v sobě zvláštní povolání k politickému životu. Umožnění takovým odborníkům, aby bohaté své znalosti a zkušenosti věnovali veřejnosti, není doista ničím protidemokratickým, ale naopak nezbytným korektivem, aby demokracie nemohla býti obviňována, že těm, kteří by dobře mohli posloužiti státu, uzavírá stinnými stránkami boje o moc a vládu v demokracii cestu k uplatnění se.

Tedy není zamýšleno zavedením jmenování třetiny členů nic protidemokratického, ale také ne korektura volebních výsledků. Vázati pak jmenování na povinnost řídit se výsledky voleb bylo by jen paralysováním účelu tohoto jmenovacího práva.

I zpráva ústavně-právního výboru senátu vyslovuje se v stejném smyslu, že jde o získání ku spolupráci vynikajících odborníků, kteří se jednak volebnímu boji a čilejší politické práci vyhýbají.

Důvodová zpráva pak výslovně uvádí, že bylo uvažováno o tom, že by část členů zastupitelstev vysílaly přímo různé zájmové organizace. Od této myšlenky dlužno bylo však z toho důvodu upustiti, že jednak nejsou dosud zřízeny organizace pro veškerá odvětví hospodářského a sociálního života, jednak že nejsou vybudována všeobecně na zásadách poměrného zastoupení. Aby však bylo zaručeno, že půjde skutečně o zdatné odborníky, že si vláda vyžádá návrhy od příslušných zájmových organizací a to zejména od zemědělské rady, obchodní a živnostenské komory, advokátní, notářské, lékařské, inženýrské a zvěrolékařské komory, poradního sboru pro otázky hospodářské, odborových ústředí dělnických, úrazové pojišťovny, ústřední sociální pojišťovny, všeobecného pensijního ústavu, ústředí kulturních spolků a pod.

Ovšem nemá býti vláda návrhy těmi vázána a má jmenování provést podle volného uvážení.

Ústavně právní výbor senátu pak praví výslovně, že při jmenování má vláda přihlížeti k poměrům kulturním, národnostním, hospodářským i sociálním a až budou mít jednotlivé stavy své organizace vybudovány, bude pak lépe, když bude jmenovací právo přeneseno na tyto organizace vůbec.

Zatím ovšem zůstává při návrzích stávajících organizací vláde, která si také pro nynější jmenování do zemských a okresních zastupitelstev návrhy podepsaných stavovských a odborných komor vyžádala.

Podepsané korporace také s bedlivou úvahou, pečlivostí a svědomitostí návrhy vypracovaly a skutečně se vynasnažily vládě navrhnouti a návrhy podle svého přesvědčení nejvhodnější a nezdátnější osobnosti ze svého středu. Jsouť podepsané korporace vážné stavovské a odborné organizace, které nepěstují politiku, ale oddávají se účinné práci nejen pro svůj stav, ale i na prospěch státu a občanstva napomáhající zkušenostmi svými a posudky při zákonodárné práci a i při řešení důležitých otázek národohospodářského života.

Musely proto korporace ty za to míti, že i výzva k nim učiněná, které vážně a svědomitě vyhověly, jest míněna rovněž vážně a opravdově.

Čím pečlivější byl však podepsanými korporacemi provedený výběr navržených osobností, tím trapnější a nemilejší byla však překvapení, když vláda, která ovšem návrhy podanými nebyla vázána a jmenování mohla provést podle volného svého uvážení, prostě veškeré návrhy všech podepsaných korporací přešla a žádného z navržených podepsanými komorami odborníka do zemských zastupitelstev nejmenovala a pokud snad přec některého odborníka jmenovala, učinila tak k návrhu korporace jiné — ne jeho stavovské — a to vzhledem ku politickému klíči stranickému a podle přání stran politických.

Podepsané komory a korporace, zastupující t. zv. volná povolání odborná vidí se proto nucenými se slavnou vládou sdělití své trpké dotčení nad jmenováním členů zemských zastupitelstev, provedeným s naprostým přehlédnutím a nedbáním od nich ve smyslu zákona vyžádaných a s největší bedlivostí a svědomitostí vypracovaných návrhů a protestují proti tomuto intencím zákona odporujícímu postupu hned při prvním jmenování členů zastupitelstev vládě vyhrazených.

V Praze, dne 10. ledna 1929.

Za notářské komory: v Praze, Brně Čes. Budějovicích, Hradci Králové, Chebu, Liberci, Mostě, Olomouci a Opavě:

President: Dr. Čulík v. r.

Stálá delegace advokátních komor republiky Československé:

President: Dr. Stompfe v. r.

Za inženýrskou komoru pro ČSR:

President: Ing. Kalhač v. r.

Za lékařskou komoru pro Čechy:

Doc. Dr. Zahradnický v. r.

Za zvěrolékařskou komoru pro ČSR:

President: Rob. Mráz Marek v. r.

Za hlavní gremium lékárníků v Čechách:

Ph. Mr. Karel Růžička, vrchní starosta v. r.

Z E D N E

Zpráva o valné schůzi Mor.-slezského odboru spolku čsl. notářů v Brně, konané dne 9. prosince 1928 v Bzenci v hotelu Skála.

Letos sešli jsme se k výročnímu rokování ve vinorodém moravském kraji — v Bzenci, aby bylo umožněno též kolegům

z jižní a východní Moravy schůze se zúčastnit. Bohužel přítomno bylo jen 20 členů spolku.

Schůzi zahájil po 10. hod. dopol. starosta odboru pan prezident olomoucké notářské komory p. notář dr. Josef Togner. Vzpomenul úmrtí člena spolku p. not. Jana Stíchy ze Slavkova, jehož památka uctěna byla povstáním, a přikročil pak k projednání denního pořádku.

Ve své správě pojednal o poměrech a úkolech stavu notářského a zmínil se obšírně o pracích spojených s uzákoněním nového notářského řádu.

V debatě o zprávě té žádáno urychlení uzákonění nového not. řádu, neboť průtahem může vzniknouti našemu stavu nenahraditelná ztráta, což by měli naši v anketách účastnění příslušníci stavu obojí národnosti míti na paměti a s tohoto hlediska upravití svoje požadavky.

Jednatel spolku dr. Stanislav Bílek po zmínce o pohybu a změnách v našem stavu během uplynulého roku poukázal na možnost zřízení nových notářských míst v Mor. Ostravě, Frýštátě a Šumperku, promlouval o otázce kandidátské, uváděje, že notáři povětšinou žádají kandidáty buď již substituce schopné, neb alespoň již zapracované, čemuž ve většině případů stěží lze vyhověti, poněvadž málo kdo chce přijati začátečníka. Z toho důvodu nelze žádostem i schopných začátečníků o opatření místa kandidáta vyhověti, nedorůstá nám dostatečný počet substitutů, tím trpí jak notáři, tak i kandidáti již zapsaní, protože umožňuje se přístup kandidátům s delší cizorodou praxí, což vždy i celému stavu není k prospěchu. Apeluje na notáře, aby přijímali i začátečníky, kteří po překonání prvních obtíží jistě osvědčí se co platné síly. Že otázka tato je akutní, ukázala čilá debata, která se o tomto bodu rozvinula.

V pokračování zprávy zmínil se jednatel o otázce nového notářského řádu, o sociálním pojištění, které pokládá za velmi výhodné a nutné, ale jen v tom případě, budou-li odpočívny poplatky přiměřeně vysoké, aby zajištěly klidné stáří a umožnily zachovati dosavadní životní míru. Obrací se dále k otázce našich podpůrných fondů.

Myslí, že tyto jsou nedostatečně jen příležitostnými dary podporovány, takže stěží mohou úplně splniti svoje poslání. I když neřeší se otázka, zda může každý notář v nynější době, neb v budoucnu, vzhledem k nadprodukcí právních zástupců, a poněkudli postupující jejich proletarisaci, během svého úřadování nasbíhati takový kapitál, který by mu zajišťoval klidné stáří, přece nutno pamatovati na vdovy a sirotky notářů, kteří bez zanechání značnějšího majetku zemřeli. Na tuto okolnost by mělo býti pamatováno — a to buď zřízením zvláštních podpůrných fondů zřízených v každé zemské oblasti, neb účinnou podporou fondů stávajícího (Bařkova).

Snadno by se dalo vypočísti, jaký kapitál by se během doby asi 5leté shromáždil, kdyby všichni notáři a kandidáti zavázali se k dobrovolnému příspěvku 20—50 Kč měsíčně, kterýžto obnos by nikoho zvláště nezatežoval, ale během této doby znatelně zvýšil by jmění fondů, který by mohl potom dobře plniti svoje poslání. Ponechává návrh tento na uvážení příslušným činitelům a poukazuje, že podporou touto podporovali bychom jen sebe.

Spolek konal během posledního správního roku 5 schůzí vesměs v Brně, na nichž přednášeli: fin. komisař p. dr. Tuschler o daňové reformě, p. notář dr. Kotěra o posledních rozhodnutích ve věcech finančních a poplatkových, p. notář dr. Vavrouch o zjednodušení pozůstalostního řízení, pojednávalo o nových zákonech, řešeny otázky stavovské a praktické. Schůze konány vždy druhou neděli v měsíci. Bylo by si jen přáti, aby schůze tyto, které nadále budou konány a k nimž každý člen spolku zvláštní pozvánkou s udáním místa, času a pořadu je zván, byly co nejhojněji navštěvovány.

Pokladniční zpráva přednesená pokladníkem odboru p. notářem drem Fr. Kroutilem byla jednohlasně schválena a k návrhu revízorů uděleno výboru absolutorium. Příspěvek ponechán v dosavadní výši ročních 20 Kč.

Ve volbě byli pak zvoleni pánové: starostou odboru notář dr. Josef Togner z Olomouce, členy výboru: za notáře: dr. František Kroutil Bučovice, dr. Cyrill Zvěřina Přerov, dr. František Weiner Brno, dr. František Kotěra Kroměříž, Jan Vetchý Olomouc, Josef Jaroš Ivančice, dr. Josef Vavrouch Znojmo, Karel Honka Opava, Josef Tomeš Kunštát, za kandi-